

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság**

ítélete

Az ügy száma: Pfv.II.21.059/2025/9.

A tanács tagjai: dr. Kövesné dr. Kósa Zsuzsanna a tanács elnöke

dr. Darákné dr. Nagy Szilvia előadó bíró

dr. Hajdu Edit bíró

dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna bíró

dr. Osztovits András bíró

A felperes: felperes1 (cím1)

A felperes képviselője:

dr. Karsai Edina egyéni ügyvéd (cím2)

Az alperesek: alperes1 (cím3) I. rendű

alperes2 (cím4.) III. rendű

alperes3 (cím5) IX. rendű

alperes4 (cím6) X. rendű

Az alperesek képviselői:

dr. Mészáros Otília egyéni ügyvéd (cím7) I. rendű alperes képviselőjében

dr. Fűri Krisztina ügyvéd (cím8) X. rendű alperes képviselőjében

A per tárgya: házastársi közös vagyon megosztása

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

felperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Fővárosi Törvényszék 54.Pf.632.138/2024/18.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Budapesti II. és III. Kerületi Bíróság 3.P.23.199/2021/92.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. rendű alperesnek 3.050.000 (hárommillió-ötvenezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A le nem rótt 3.500.000 (hárommillió-ötszázezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes és az I. rendű alperes (továbbiakban: felek) 1994. május 21-én megkötött házasságát a BudaP.i II. és III. Kerületi Bíróság 20.P.III.22.067/2010/38. számú, a Fővárosi Törvényszék, mint másodfokú bíróság által 2012. augusztus 27-én meghozott 54.Pkf.631.243/2012/4. számú részítélettel felülbírált határozatával bontott fel. A jogerős részítélet tényállása szerint a felek házassági életközössége véglegesen és mindenre kiterjedően 2007 év elején szűnt meg.

[2] Az életközösség megszűnésekor az ingatlan-nyilvántartásba az I. rendű alperes tulajdonaként volt bejegyezve többek között: helység1 egy szántó (3. tétel), egy belterületi (5. tétel) és egy külterületi ingatlan (25. tétel), valamint a 4., 6–14. 17–23. tétel alatt felvett

zártkerti ingatlanok. Ugyancsak a házastársi közös vagyon volt az I. rendű alperes nevén nyilvántartott öt üzletrész (27–31. tétel).

[3] Az I. rendű alperes az életközösség alatt vállalkozói tevékenységéhez magánszemélyektől több alkalommal kölcsönt vett fel: 2000/2001-ben G. D.tól 200.000 USD-t, 2000. május 15-én és 2005. március 29-én a III. rendű alperestől (alperes2) ebben a két időpontban összesen 13.120.000 forintot, 2005. március 18-án és decemberben alperes3tól összesen 5.000.000 forintot és 2006-ban E. Zs.tól 6.290.000 forintot kapott. S. Cs.tól az életközösség megszűnése után – 2011. február 10-én – további 2.000.000 forintot vett fel.

[4] Az I. rendű alperes az életközösség megszűnése után ingatlanokat értékesített.

[5] 2008. március 20-án perben nem álló személyeknek eladta a helység2 helyrajzi szám1, helyrajzi szám2, helyrajzi szám3, helyrajzi szám4, helyrajzi szám5, helyrajzi szám6 és helyrajzi szám7 alatt fekvő (a vagyonleltárba 17–23. tétel alatt felvett) zártkerti ingatlanokat azzal, hogy az összesen 3.768.000 forint vételárát részére a vevők a szerződés aláírásával egy időben megfizették.

[6] 2010. március 18-án 20,0 millió forintért eladta a III. rendű alperesnek a helység3 helyrajzi szám8 alatt felvett, természetben helység3, cím9 alatt fekvő (2. tétel) ingatlan 1/2 tulajdoni hányadát. Megállapodtak abban, hogy a vevő vételárfizetési kötelezettségébe betudják a közöttük 2000. március 11-én létrejött kölcsönszerződés alapján az eladónak a vevővel szemben fennálló – 18,5 millió forint tőke és 1,5 millió forint kamat – pénzfizetési kötelezettségét.

[7] 2010. május 21-én a helység4, helyrajzi szám9 alatt felvett, természetben cím10 alatt fekvő (1. tétel) szövetkezeti lakást 9,9 millió forint vételár fejében perben nem álló személynek adta el. A szerződésben az ingatlan teljes vételárát a vevő a birtokbaadás (2010. július 1.) napjáig vállalta kifizetni.

[8] 2010. július 8-án 13.120.000 forintért eladta a III. rendű alperesnek a helység5 külterület, helyrajzi szám10 alatt felvett (15. tétel) ingatlan 25.981/56.002 tulajdoni hányadát. A szerződő felek megállapodtak abban, hogy a vevő vételárfizetési kötelezettségébe betudják a közöttük 2000. május 15-én 7,0 millió forint, míg 2005. március 29-én 6.120.000 forint erejéig létrejött kölcsönszerződések alapján az eladónak a vevővel szemben fennálló pénzfizetési kötelezettségét.

[9] Az I. rendű alperessel szemben különböző végrehajtási eljárások is indultak.

[10] A helység2, helyrajzi szám11. alatt felvett ingatlant (11. tétel) 2024 februárjában árverési vétel jogcímén a felek közös gyermeke, B.-V. D. Zs. szerezte meg. Tulajdonjoga az ingatlan-nyilvántartásba jelen per kimenetelétől függő hatállyal került bejegyzésre. A 8,0 millió forint árverési vételár teljesítésével egyidejűleg az I. rendű alperessel szemben folyamatban lévő végrehajtási eljárásban törlésre került egyrészt a felperes javára bejegyzett végrehajtási jog (dr. E. K. végrehajtó előtti számú eljárás), másrészt a X. rendű alperes javára bejegyzett végrehajtási jog (dr. U. G. végrehajtó előtti számú eljárás), harmadrészt a

PMKH Földművelésügyi és Erdőgazdálkodási Főosztály javára bejegyzett árverés kitűzésének a ténye.

[11] Az I. rendű alperes perben nem álló személynek 20,0 millió forintért adta el a helység² helyrajzi szám¹² alatt felvett, szántó művelési ágú ingatlant, valamint a helység² helyrajzi szám¹³ alatt felvett, kivett út művelési ágú ingatlan 734/798 tulajdoni hányadát (24–25. *tétel*). Az adásvételi szerződésben a vevő vállalta, hogy a vételárból elsőként dr. B. Z. önálló bírósági végrehajtó előtt az I. rendű alperessel szemben számon folyamatban lévő tartozást egyenlíti ki, majd a fennmaradó összeget V. D. K. számlájára utalja át. A szerződés teljesítéseként a vevő a felek közös gyermekének bankszámlájára 2022. szeptember 26-án 11.184.177 forintot fizetett meg.

[12] A házastársak 2007 június 25-én 35,0 millió forint kölcsön folyósítására kötöttek szerződést a pénzügyi intézet Nyrt.-vel: a kölcsön nyilvántartásának devizaneme svájci frank, a szerződés száma volt. A kölcsön visszafizetésének biztosítékeként az alperes édesanyja tulajdonában álló helység⁴, helyrajzi szám¹⁴. alatt felvett, természetben cím¹¹ alatt fekvő ingatlanra jelzálogjog és opciós jog került alapításra.

[13] Mivel a peres felek a kölcsön visszafizetési kötelezettségüknek nem tettek eleget, ezért a pénzügyi intézet a szerződést 2012. február 20-án kelt nyilatkozatával felmondta. Az ezzel egy összegben esedékessé vált 208.399,06 CHF (24.327.290 forint) követelést az adósok továbbra sem fizették meg.

[14] A pénzügyi intézet a követelését az I. rendű alperessel szemben két alkalommal kísérelte meg a végrehajtási záradék alapján indult végrehajtási eljárással érvényesíteni, azonban ezek először a végrehajtási záradék törlése (Fővárosi Törvényszék, mint másodfokú bíróság 73.Pkfv.633.697/2013/5. számú végzése), majd a végrehajtási költségek előlegezésének hiánya miatt nem jártak eredménnyel.

[15] A X. rendű alperes, mint a pénzügyi intézet jogutódja által 2020 szeptemberében előterjesztett kérelem nyomán dr. A. G. közjegyző 2021. február 25-én ismét végrehajtási záradékkal látta el az adós tartozáselismerő nyilatkozatát. Ez alapján dr. U. G. önálló bírósági végrehajtó előtt számon az I. rendű alperessel szemben megindult végrehajtási eljárás részben sikeres volt: követelésfoglalás következtében a számon folyamatban volt végrehajtási eljárásban befolyt többletből 2023. augusztus 21-én 2.431.531 forint, majd 2023. október 18-án ingóárverésből 790.333forint, 2023. október 30-án pedig ugyancsak ingóárverés után, az cég¹-től vételár jogcímén 126.206.748 forint folyt be a végrehajtóhoz.

[16] A BudaP.i II. és III. Kerületi Bíróság előtt végrehajtás megszüntetése iránti pert az I. rendű alperes azt követően indította, hogy a végrehajtási eljárásban az ingók és ingatlanok lefoglalása megtörtént, illetve a sikeres árverések eredményeként a végrehajtó a – 462. sorszám alatti, a végrehajtás megszüntetése iránti perben adott tájékoztatása szerint – aktuálisan 154.950.333 forint befolyt összeget tartott letétben. Az elsőfokú bíróság 2023. november 29-én jogerős végzésével elrendelte a perbeli végrehajtás felfüggesztését, majd 17.P.22.128/2023/11. számú ítéletével – az I. rendű alperessel szemben dr. A. G. közjegyző 11017/N/207/2020. számú végrehajtható okirattal elrendelt és dr. U. G. önálló bírósági végrehajtó előtt szám alatt folyamatban lévő – végrehajtási eljárást megszüntette a

követelés elévülése miatt. A Fővárosi Törvényszék, mint másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet a 2024. március 24-én meghozott 73.Pf.630.838/2024/3. számú ítéletével helybenhagyta.

[17] A befolyt és 2024. május 16-án még letétben tartott 27.953.252 forintot az önálló bírósági végrehajtó visszautalta az I. rendű alperesnek. A végrehajtás befejezésekor 515. sorszám alatt kiállított díjjegyzékben pedig a végrehajtó összesen befolyt összegként 129.428.612 forintot jelölt meg.

[18] A követés elévülésére tekintettel 157.381.864 forint erejéig az I. rendű alperes által előterjesztett visszavégrehajtás elrendelése iránti kérelmet dr. B. K. közjegyzőhelyettes 2024. augusztus 12-én meghozott számú végzésével elutasította. Az elsőfokú végzést – az I. rendű alperes által benyújtott fellebbezés folytán – a Fővárosi Törvényszék, mint másodfokú bíróság 2025. február 14-én meghozott 73.Pkf.635.163/2024/6. számú végzésével helybenhagyta.

[19] Az pénzügyintézet² Zrt, illetve a házastársak, mint adósok, és az I. rendű alperes édesanyja, mint zálogkötelezett között 2007. július 18-án kelt közjegyzői okiratba foglaltan 124.403 CHF – de legfeljebb 16.575.000 forint erejéig folyósítandó – kölcsönszerződés is létrejött. Ebben az alperes édesanyja jelzálogjogot engedett a tulajdonát képező helység⁶, helyrajzi szám¹⁵ alatt felvett, természetben cím¹² alatti ingatlanra.

[20] Az I. rendű alperessel szemben – édesanyja időközbeni halála miatt tulajdonába került N. utcai ingatlan értékesítése céljából – N.-né dr. E. K. előtt számon volt végrehajtás folyamatban. Az eljárás befejezésekor, 2023. május 31-én az önálló bírósági végrehajtó által 154. sorszám alatt kibocsátott díjjegyzék szerint összesen 73.002.604 forint került behajtására.

A kereseti kérelem és az alperesek ellenkérelme

[21] A felperes a házastársi közös vagyon megosztását kérte. Végleges keresetében az I. rendű alperessel szembeni igényét az alábbiak szerint terjesztette elő:

[22] A vagyonleltárba kérte felvenni 1–15. és 17–23. tétel alatt az életközösség megszűnésekor az ingatlan-nyilvántartásban az I. rendű alperes tulajdonaként bejegyzett ingatlanokat, összesen 114.500.000 forintértékkal; 4–28. tétel alatt az I. rendű alperes nevén nyilvántartott gazdasági társasági üzletrészeket, összesen 389.960.000 forintértékkal; továbbá a 16. tétel alatt a helység⁴, helyrajzi szám¹⁴. alatti ingatlanon végzett beruházások alapján 1.000.000 forint megtérítési igényét.

[23] A házastársi közös vagyon megosztása során pedig – az III., IX. és X. rendű alperesek tűrésre kötelezése mellett – a kizárólagos tulajdonába kérte adni a 6–10., 12–13. tétel alatti ingatlanokat 21,5 millió forint összértékkel; a 11. tétel alatti ingatlan tekintetében az árveréssel történt értékesítéséből befolyt vételár elszámolását; az I. rendű alperes kizárólagos tulajdonába kérte adni az 1–5. és a 14–28. vagyonelemeket, 483.960.000 forint összértékkel, az I. rendű alperest 226.980.000 forint értékkülönbséget megfizetésére kérte kötelezni.

[24] Az I. rendű alperes érdemi ellenkérelmében a házastársi közös vagyon megosztása iránti kereset teljesítését nem ellenezte, de azt a felperestől részben eltérő módon kérte.

[25] Nem vitatta, hogy a 1–15. és 17–28. tétel alatti vagyontárgyak a házastársi közös vagyon részét képezik. Különvagyonni jelleget állított azonban a 16. tétel alatti ingatlan 1/160 tulajdoni hányadára, mert azt édesanyjától kapta ajándékba. A vagyonelemtárba közös adósságként kérte – a III.1–3. tétel mellett – III.4–8. tételek felvételét, s ezek vagyonmérlegben történő elszámolását.

[26] A házastársi közös vagyon megosztása körében kérte, hogy az 1–28. tétel alatti vagyonelemek az ő kizárólagos tulajdonába kerüljenek, összesen 237.638.000 forintértékkal azzal, hogy

a III.1–8. tétel alatti, összesen 470.770.00 forint kölcsöntartozás visszafizetését átvállalja a felperestől.

[27] A IX. rendű alperes érdemi ellenkérelmében 3.967.500 forint és járulécai erejéig a végrehajtási jogával terhelt ingatlanok tehermentesítéséhez hozzájárult, amennyiben a bíróság a X. rendű alperes végrehajtási jogát is törli és az ingatlanok tulajdonjogát a felperes kapja.

[28] A X. rendű alperes érdemi ellenkérelmében – mint a pénzügyi közpénztár-kölcsönszerződés kölcsönadói jogutódja – hangsúlyozta, hogy a tartozás a felperes és az I. rendű alperes közös adóssága. Nem ellenezte az ingatlanokkal kapcsolatos kereseti kérelem teljesítését azzal, hogy a kölcsönszerződésből eredő fizetési kötelezettség a felperest és az I. rendű alperest továbbra is egyetemlegesen terheli.

Az első- és másodfokú határozat

[29] Az elsőfokú bíróság ítéletében a felperes és az I. rendű alperes házastársi közös vagyonát megosztotta: a felperes tulajdonába adta a helység2, zártkert, helyrajzi szám16, helyrajzi szám17, helyrajzi szám18, helyrajzi szám19, helyrajzi szám20, helyrajzi szám21 és helyrajzi szám22 alatt felvett ingatlanokat; kötelezte az I. rendű alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 106.645.800 forintot. A III., IX. és X. rendű alpereseket ennek tűrésére kötelezte.

[30] Az ítélet jogerőre emelkedését követően megkeresni rendelte a P. Vármegyei Kormányhivatalt, hogy a helység2, zártkert, helyrajzi szám16, helyrajzi szám17, helyrajzi szám18, helyrajzi szám19, helyrajzi szám20, helyrajzi szám21 és helyrajzi szám22 alatt felvett ingatlanok vonatkozásában az I. rendű alperes tulajdonjogát törölje, s a felperes 1/1 arányú tulajdonjogát házastársi közös vagyon megosztása jogcímen jegyezze be.

[31] Az ítélet indokolása szerint a bíróság döntése meghozatalakor abból indult ki, hogy a tényállás szerinti ingatlanok és gazdasági társaságok házastársi közös vagyoni jellege a perben nem volt vitatott. A volt házastársak egy kivétellel az ingatlanok forgalmi értékében

egyező előadást tettek, viszont a ... helység² zártkert, helyrajzi szám¹¹. ingatlan esetében sem kérték a szakértői bizonyítást. Ezért azt a bíróság mérlegeléssel, az árverési vételárral megegyező összegben (8,0 millió forintban) határozta meg.

[32] A gazdasági társaságok, illetve az I. rendű alperes nevén nyilvántartott részesedés forgalmi értékét a perben beszerzett aggálytalan igazságügyi könyvszakértői vélemény alapul vételével összesen 155.618.000 forintban állapította meg.

[33] Hangsúlyozta, hogy a felek házassági életközössége 2007 január elején megszűnt, így az ezt követően felvett kölcsönök esetében már nem érvényesül a házasságról, a családról és a gyámságról szóló 1952. évi IV. törvény (a továbbiakban: Csjt.) 27. § (1) bekezdése szerinti közös szerzés vétele. Ezeket a polgári jog általános szabályai szerint kell elbírálni, ami egyben azt is jelenti, hogy jelen perben a felperes által érvényesített jog alapján érdemben nem volt elbírálni a pénzügyi és az üzleti kölcsön. Az életközösség fennállta alatt magánszemélyektől felvett kölcsönöknél a bíróság – az 50. sorszámmal alatti jegyzőkönyvbe foglalt tájékoztatással összhangban – azt vizsgálta, hogy az I. rendű alperes sikeresen bizonyította-e a házastársi közös adósság jellegét. A perben rendelkezésre álló valamennyi bizonyítékot, így különösen a kölcsönadók tanúvallomását mérlegelési körbe vonva pedig arra a következtetésre jutott, hogy az életközösség alatt a jövedelemszerző üzleti tevékenységet az I. rendű alperes végezte. Abban a felperes nemcsak nem vett részt, de arról részletes tudomása sem volt. S mivel a kölcsönök az I. rendű alperes személyéhez és gazdasági tevékenységéhez kapcsolódtak, s ezeknek a kockázatait és hasznait ő viseli az életközösség megszűnése óta is, így ezen kölcsönök közös adósságként történő elszámolása iránti alperesi igényt sem találta teljesíthetőnek.

[34] Mindezek alapján a házastársi közös vagyon megosztásának eredményeként a felperes által az I. rendű alperes részére elszámolandó értéket összesen 93.090.000 forintban, míg az I. rendű alperes által a felperesnek elszámolandó összeget 199.735.800 forintban határozta meg. A két összeg különbözetének 106.645.800 forintnak a megfizetésére az I. rendű alperest kötelezte azzal, hogy a vagyonleltárban 6–10. és 12., 13. tételszám alatti ingatlanokat a felperes tulajdonába adta. A III., IX. és X. rendű alpereseket ennek türése kötelezte.

[35] A felperes alaptalanul kifogásolta a H. J. szakvéleményében foglalt számítást, a további bizonyítást, mint szükségtelent mellőzte. Hangsúlyozta, a gazdasági társaságok tulajdonosi átfedése önmagában többletértéket nem teremt, s a perben az I. rendű alperes tulajdonában álló társasági részesedések értékét kellett vizsgálni. Az I. rendű alperes észrevételeiben foglaltak ellenére B. Gy. szakvéleményével kapcsolatban sem merült fel aggály, hiszen egyrészt a cég² már 2016-ban sem rendelkezett ingatlannal, s a szakértő a 2007. I. negyedévi állapotot vizsgálta. Másrészt a szakértő a „helyrajzi szám²³ ingatlan” esetében a tulajdonosok és egyéb jogosultak nagy számát, vagyis az ingatlan jogi helyzetét - 15%-os korrekciós tényezőként vette figyelembe.

[36] Az I. rendű alperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet részben megváltoztatta és kiegészítette azzal, hogy az I. rendű alperes kizárólagos tulajdonába adta a vagyonleltár szerint 3., 4., 5. tétel alatt felvett ingatlanokat, a felperes helyett az I. rendű alperes kizárólagos tulajdonába adta a vagyonleltár szerint 6., 7., 8. tétel alatt felvett ingatlanokat; az I. rendű alperest a felperes javára terhelő 106.645.800 forint fizetési

kötelezettséget 1.788.329 forintra mérsékelte. Mellőzte a P. Vármegyei Kormányhivatal elsőfokú ítélet szerinti megkeresését azzal, hogy a jelen ítélet végrehajthatóvá válása után az elsőfokú bíróság rendeli el a másodfokú határozat szerinti ingatlan-nyilvántartási bejegyzést. Ezt meghaladóan az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

[37] A másodfokú bíróság a tényállás kiegészítése és kisebb pontosításai után abból indult ki, hogy az elsőfokú bíróság az I. rendű alperes által felvett kölcsönökkel kapcsolatos mérlegelése során a jogszabály közös szerzés vélelmére vonatkozó törvényi vélelmet figyelmen kívül hagyta; a fellebbezéssel érintett üzletrészek esetén a felek közötti elszámolás alapjául szolgáló értéket nem a következetes ítélkezési gyakorlatnak megfelelően határozta meg, továbbá a vagyonomérleg felállításakor sem volt figyelemmel az életközösség megszűnése óta a vagyon állagában bekövetkezett változásokra. Nem osztotta az I. rendű alperes aktív vagyonnal kapcsolatos azon véleményét, hogy ne kellene a vagyონleltárba felvenni az életközösség megszűnésekor birtokában maradt, de azóta eladott ingatlanokat. Ekörben a vagyónleltár összeállításánál a házastársi közös vagyon életközösség megszűnésekor állapotából és forgalmi értékéből kell kiindulni. Az életközösség megszűnése utáni forgalmiérték változást csak kivételesen, az üzletrészek körében értékelte. A vagyónleltárból nem hagyhatók ki az időközben eladott ingatlanok, az értékkiegyenlítés meghatározása során viszont tekintettel kellett lennie az ezek értékesítéséből befolyt vételár felhasználásának mikéntjére. A másodfokú bíróság elrendelte az életközösség megszűnésekor fennállt tartozások vagyónleltárba történő felvételét, amelyek a közös vagyoni alvagyonba tartoznak. A vagyonomérleg felállításakor ezek esetén sem hagyta figyelmen kívül, ha a kifizetésükre időközben a házastársi közös vagyon aktívumai terhére került sor.

[38] A III.1-6. tétel alatti kölcsönök esetén az elsőfokú bíróság a Csjt. 27. § (1) bekezdésével ellentétes bizonyítási teherből indult ki, ugyanis a felperesnek kellett volna a különvagyoni jelleget bizonyítani. Ezért az elsőfokú bíróság téves anyagi jogi tájékoztatását a Pf.4. sorszámú végzésében módosította és a személyesen eljáró felperes a fenti kölcsönök közös vagyoni jellegét elismerte, kizárólag a III.4. tétel alatti kölcsön elszámolása iránti igényt kérte elutasítani, mert arra az I. rendű alperes részéről sem történt törlesztés. A fentiekre tekintettel a másodfokú bíróság a III.1-6. alatti, az életközösség megszűnésekor fennállt tartozásokat felvette a vagyónleltárba közös költségként. Az I. rendű alperes kölcsöntörlesztéseinek vagyonomérlegben történő elszámolását azonban mindegyik esetben mellőzte, részben azért, mert egy részüknél a visszafizetésre a házastársak által közösen felvett pénzügyi kölcsönből, a többinél pedig a közös vagyoni ingatlan értékesítéséből befolyt vételárból került sor. A III.4. tétel alatt felvett kölcsön felperes terhére történő elszámolását mellőzte.

[39] Az I. rendű alperes fellebbezése a 2., 11., 14., 15., 17-23., 24., 25. tétel alatt felvett ingatlanokat érintette. A másodfokú bíróság a vagyónleltárból való kihagyás iránti kérelmet nem találta alaposnak. Megállapította, hogy a vagyonomérleg felállítása során nem vették figyelembe az ingatlanok I. rendű alperesnél maradt értékét. Nem osztotta az I. rendű alperes azon álláspontját, hogy a közös adósságokra történt teljesítés okán a 24-25. tétel alatti ingatlanok teljes vételárának felperes felé történő elszámolása alól mentesülne. A 11. és 14., illetve 17-23. tétel alatti helység²¹ zártkertek vagyónleltárba történt felvétele mellett az I. rendű alperes a vagyonomérlegben az ingatlanok hozzá befolyt elsőfokú ítélet szerinti ellenértékével köteles a felperes felé elszámolni. A 6-10. és a 12-13. tétel alatti ingatlanok közös tulajdonát az okszerű gazdálkodás elvét is szem előtt tartva, továbbá az I. rendű alperes legkisebb értékkiegyenlítés fizetési kötelezettségére törekedve osztotta meg.

[40] A 27., 28. és 31. tétel alatt felvett vagyontárgy(üzletrész) vagyoneletréből való kihagyására nem ad alapot az a körülmény, hogy időközben bármilyen módon azok kikerültek a volt házastársak tulajdonából. Az I. rendű alperes nyilatkozatából az derült ki, hogy az üzletrészek eladásából nem a házastársi közös vagyon részét képező tartozást egyenlítette ki, hanem előadása szerint is a III.7. tétel alatti, az életközösség megszűnése után közösen felvett kölcsönt törlesztette. A III.7. kölcsön adósok közötti elszámolására a polgári jog egyetemleges fizetési kötelezettek közötti általános szabályait kellett alkalmazni.

[41] A másodfokú bíróság részben alaposnak találta az I. rendű alperesnek a 28., 29. és 30. tétel alatti üzletrészek vagyoneletrári forgalmiértéke csökkentése iránti igényét. Az elsőfokú bíróság a perben beszerzett és aggálytalannak talált szakvélemény alapján határozta meg az üzletrészek vagyoneletrári értékét. Azonban az elsőfokú bíróság az üzletrészek szakvélemény elkészítéskori (2023) értékét fogadta el anélkül, hogy okát adta volna az életközösség megszűnéskori forgalmi értéktől történt eltérésnek. A bizonyítékok mérlegelése alapján az elsőfokú bíróságtól eltérően mindhárom üzletrészt az életközösség megszűnéskori értéken számolta el. A 29. tétel alatti üzletrésznél indokolatlannak találta az I. rendű alperes fellebbezési kérelmét, mely szerint ún. negatív értéken kéri annak elszámolását.

[42] A 2007 júniusában és júliusában felvett két pénzintézeti kölcsön esetén az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy ezek nem tartoznak a házastársi közös vagyonba, mivel ezeket a házastársak már az életközösségük megszűnése után vették fel. A felek perbeli nyilatkozatait értékelve, ezen tételekkel kapcsolatos I. rendű alperesi igényérvényesítést a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: régi Pp.) 3. § (2) bekezdésre utalással viszontkeresetnek tekintette és eljárásjogilag ekként bírálta el. A kölcsönök visszafizetésére a házastársak egyetemlegesen vállaltak kötelezettséget, így egymás közötti viszonyukra a régi Ptk. 338. § (1) bekezdése az irányadó. A másodfokú bíróság a végrehajtási eljárást lezáró díjjegyzék adatait fogadta el olyan összegként, amit az I. rendű alperes a III.7. jelű kölcsön törlesztésére fordított és ezért a felperest ennek felel összege, 61.562.638 forint megfizetésére kötelezte. A III.8. jelű elszámolási igényben megjelölt összeg kevesebb, mint a díjjegyzéken szereplő, így az elszámolási igénybe megjelölt 68.800.000 forintból indult ki és ennek fele összegében találta alaposnak a viszontkeresetet és azt a vagyonemérlegben a felperes terhén 34.400.000 forintban állította be.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

[43] A jogerős ítélet ellen a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet. Kérte a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és új határozat meghozatalát az alábbiak szerint: a vagyonemegosztás során a Kúria kötelezze az I. rendű alperest az üzletrészek megváltási ára fejében 46.872.413 forint, a megtérítési igények körében 5.000.000 forint és az értéknövelő beruházás tekintetében 51.872.413 forint viselésére, amelybe beszámítandó a közös tartozás jogcímén rá eső 6.515.000 forint, így az I. rendű alperest mindösszesen 45.357.413 forint összeg megfizetésére kötelezze. Kérte az ingatlanügyi hatóság megkeresését a vagyoneközösség megosztása alapján a tulajdonosok tulajdonjogának bejegyzésére.

Kérte a felperes kizárólagos tulajdonába adni

I. Ingatlanokat

I./9. ... helység2 zártkert helyrajzi szám19 hrsz. 10.780.000 Ft

I./10. ... helység2 zártkert helyrajzi szám20 hrsz. 13.240.000 Ft

I./12. ... helység2 zártkert helyrajzi szám21 hrsz. 73.960.000 Ft

I./13. ... helység2 zártkert helyrajzi szám22 35.480.000 Ft

I./4. ... helység2 zártkert 2467 hrsz. 80.000.000 Ft

I./6. ... helység2 zártkert helyrajzi szám16 hrsz. 28.880.000 Ft

I./7. ... helység2 zártkert helyrajzi szám17 hrsz. 11.920.000 Ft

I./8. ... helység2 zártkert helyrajzi szám18 hrsz. 11.920.000 Ft

Összesen: 266.180.000 Ft.

III. Gazdasági társasági részesedések megváltási árát

27. cég3 1,08% üzletrész

28. cég2 1,33% üzletrész

31. cég4 35% üzletrész

27. 28. 31. (fentiek) összesen: 154.950.333 Ft igényelt érték 4.041.134 Ft

29. cég5 20% részesedés: 42.349.558 Ft igényelt érték 21.174.779 Ft

30. cég1 16% üzletrész 43.313.000 Ft igényelt érték21.656.500 Ft

Összesen: 240.612.891 Ft igényelt érték46.872.413 Ft

IV. Közös tartozások

III./1. E. Zs. kölcsöne: 13.030.000 Ft

III./2. alperes2 kölcsöne 1.	nem kell elszámolni
III./3. alperes2 kölcsöne 2.	nem kell elszámolni
III./4. G. D. kölcsöne	mellőzve az elszámolás
III./5. alperes3 kölcsöne	nem kell elszámolni
Közös tartozások összesen.	13.030.000 Ft

6.515.000 Ft megtérítési igényt elfogadott, melyet elszámolni kért a vagyonmegosztás során.

IV. Megtérítési igény

16. cím13

értéknövelő beruházás:	10.000.000 Ft
------------------------	---------------

Megtérítési igény címén az

alperessel szemben:	5.000.000 Ft
---------------------	--------------

Felperesnek jutó vagyoni érték összesítése, tulajdonba adni kért vagyoni értéke:

Ingatlanok:	266.180.000 Ft
-------------	----------------

Gazdasági társasági részesedések megváltási ára:	46.873.413 Ft
--	---------------

Megtérítési igénye:	5.000.000 Ft
---------------------	--------------

Összesen:	318.053.413 Ft
-----------	----------------

Közös tartozásból

rá eső rész	- 6.515.000 Ft
-------------	----------------

A fenti vagyonmegosztás esetén összesen:	311.537.413 Ft
--	----------------

Kérte az I. rendű alperes kizárólagos tulajdonába adni

I. Ingatlanokat (természetben)

1. cím14., helyrajzi szám9	9.900.000 Ft
3. ... helység2 szántó 0135/23 hrsz.	6.600.000 Ft
5. ... helység2 belterület 217/11 hrsz.	70.000.000 Ft
11. ... helység2 zártkert helyrajzi szám11.	8.000.000 Ft
14. ... helység2 zártkert 2200 hrsz.	8.000.000 Ft
17. ... helység2 zártkert helyrajzi szám2 hrsz.	
18. ... helység2 zártkert helyrajzi szám1 hrsz.	
19. helység2 zártkert helyrajzi szám7	
20. helység2 zártkert helyrajzi szám3 hrsz.	
21. helység2 zártkert helyrajzi szám6 hrsz.	3.768.000 Ft
22. helység2 zártkert helyrajzi szám4 hrsz.	
23. helység2 zártkert helyrajzi szám5 hrsz.	
24. helység2 külterület helyrajzi szám24 hrsz.	11.043.934 Ft
25. helység2 külterület helyrajzi szám25 hrsz.	
26. helység7 külterület helyrajzi szám26 hrsz.	2.000.000 Ft
Összesen:	119.311.934 Ft.

III. Gazdasági Társaságokban való részesedés természetben

27. cég3 1,08% üzletrész

28. cég2 1,33% üzletrész	150.909.199 Ft
31. cég4 35% üzletrész	
27. 28. 30. tétel összesen:	150.909.199 Ft
29. cég5 20% részesedés:	21.174.779 Ft
30. cég1 16% üzletrész	21.656.500 Ft
Összesen:	193.740.478 Ft
értékben.	

III. Közös tartozások

III./1. E. Zs. kölcsöne:	13.030.000 Ft
III./2. alperes2 kölcsöne 1.	nem kell elszámolni
III./3. alperes2 kölcsöne 2.	nem kell elszámolni
III./4. G. D. kölcsöne	mellőzve az elszámolás
III./5. alperes3 kölcsöne	nem kell elszámolni
Közös tartozások összesen.	13.030.000 Ft

6.515.000 Ft felperesi megtérítési kötelezettséggel.

IV. Megtérítési igény:

16. cím13

értéknövelő beruházás:	10.000.000 Ft
Alperest terhelő megtérítési kötelezettség:	5.000.000 Ft

Alperes tulajdonában marad összese

Ingatlanok: 119.311.934 Ft

Gazdasági társaságok: 193.740.478 Ft

Megtérítési igények: 5.000.000 Ft

Összesen: 318.052.412 Ft

Közös tartozás

alperesre eső rész: - 6.515.000 Ft

A fenti vagyonmegosztás esetén összesen 311.537.412 Ft

vagyon I. rendű alperes részére juttatását kérte.

[44] A felperes felülvizsgálati kérelmében megsértett jogszabályhelyként hivatkozott a régi Pp. 2. § (1) bekezdésére, a 7. § (1) és (2) bekezdésére, a 152. § (1) – (2) bekezdésére, valamint a Csjt. 31. § (5) bekezdésére.

[45] A felülvizsgálati érvelése szerint a másodfokú bíróság a felderítetlen tényállás alapján, a vagyonmérleg tételeit érintő eljárások jogerős befejezése előtt hozott ítéletet. Az alperes kérte a jelen per tárgyalásának felfüggesztését a Fővárosi Törvényszék előtt folyamatban lévő 73.Pkf.635.161/2024. szám alatt folyó eljárás (visszvégrehajtás) jogerős befejezéséig, ami nem történt meg. Az alperes büntetőeljárást is kezdeményezett a végrehajtó ellen, erre tekintettel a másodfokú bíróságnak mindenképpen fel kellett volna függesztenie az előtte folyó eljárást.

[46] A vagyonközösséget egységesen és teljeskörűen kell megszüntetni és a feleknek ez alapján elszámolni. A vagyonmegosztás kapcsán alkalmazott elszámolás teljesen téves, mivel az alperes a visszvégrehajtásban követelte a saját részére visszafizetni a pénzintézettől felvett kölcsön kiegyenlítése fejében végrehajtott összeget. A végrehajtás során lefoglalt összeg a közös vagyoni cégekből befolyt pénzekből történt (II. gazdasági társaságok 27., 28., 31. tétel). Ennek ellenére a jogerős ítélet a III/7. tételnél az ő terhére rendelte el a fizetési kötelezettséget. Az életközösség megszakadása miatti elszámolásra a Ptk. rendelkezései az irányadók.

[47] Állította továbbá, a másodfokú bíróság a vagyonleltárt a beszerzett iratok adataival több helyen ellentétesen állapította meg (pl. a fenti cég5 részesedésének értéke körében).

[48] A felperes sérelmezte: sem az első, sem a másodfokú bíróság nem tett eleget a régi Pp. 7. § (1) és (2) bekezdésében foglalt kötelezettségének, nem tájékoztatta őt arról, hogy jogszerűtlenek az alperesi önkényes ingatlan elidegenítések és emiatt a Csjt. 30. § (1) bekezdése szerinti igényérvényesítésre vagy jogkövetkezmény levonására lenne lehetőség.

[49] A felperes álláspontja szerint a másodfokú bíróság megsértette indokolási kötelezettségét: a cég5 részesedését 0 forintos értéken sem szakvéleménnyel, sem számítással nem támasztotta alá.

[50] A jelen eljárás 15 éve tart, ez meghaladja az ésszerű időn belül való befejezés követelményét, ami szintén jogsérelem a számára [rég Pp. 2. § (1) bekezdése].

[51] Az anyagi jogszabálysértések körében először a céges tagsági viszonyokkal összefüggő törvénysértő elszámolásra hivatkozott (EBH2000.209.). A pénztintézet felé fennálló tartozás a felek bank felé fennálló egyetemleges kötelezettsége, ami egymás közti elszámolásukban azonban nem jelent azonos arányú tartozást, mivel kizárólag az I. rendű alperes használta fel saját belátása szerint az életközösség megszakadása után a kölcsönként felvett összeget. A Csjt. szerinti vagyontársaság vétele itt már nem érvényesül, hanem a Ptk. szabályai szerint tartoznak a felek elszámolással. Ezért ezen adósság 1/2-ed részének a felperesre történő elszámolása törvénysértő. Nem hagyhatta volna figyelmen kívül a másodfokú bíróság az I. rendű alperes azon nyilatkozatát (8. sorszámú jegyzőkönyv 3. oldalán), mely szerint az általa felvett kölcsönök felhasználásáról ő döntött és abból nem bocsátott összeget a felperes rendelkezésére.

[52] A felperes hivatkozott a Kúria Pfv.20.022/2016/10. számú precedensképes határozatára (61. pont), mely szerint a házastársi közös vagyon megosztásának alapja az egyes vagyontárgyak életközösség megszűnéskori tényleges forgalmi értéke, azonban a közös vagyon megosztásáig terjedő időben bekövetkezett értékváltozást is figyelembe kell venni, ha az nem vezethető vissza a felek tevékenységére.

[53] A vagyontársaság megosztására vonatkozó általános törvényi rendelkezéseket is megsértette a másodfokú bíróság, így a Csjt. 31. § (5) bekezdésének 2. fordulatát, mely szerint egyik házastárs sem juthat méltánytalan vagyoni előnyhöz. A jogerős ítélettel a vagyontársaság igazságtalanul került megosztásra, a vagyonmérleget téves összegekkel, illetve az elszámolásnál tárgyi tévedéssel állította össze a bíróság.

[54] A felperes felülvizsgálati kérelmében arra hivatkozott: helytelenül és iratellenesen állapította meg a másodfokú bíróság a vagyonleltárt.

[55] A gazdasági társaságok vagyonleltárba felvett értékeinél a törvényes elszámolásnak a cégek piaci értékén kell alapulnia. Mivel a II/27., 28. és 31. tételű cégeknek az I. rendű alperes nevén levő üzletrészei árverés útján kerültek ki a közös vagyonból, így az árverési értéken kell ezeket elszámolni. Ezen cégek árverési vételára összesen 154.950.333 forint volt, amely a végrehajtóhoz folyt be letétbe, így ez a közös vagyont képezte. A végrehajtótól a hitelező részére kiutalásra került 123.125.274 forint, amely a közös vagyonból való törlesztésnek minősül. A másodfokú bíróság ezt a törlesztést tévesen az I. rendű alperes javára

számolta el. Figyelmen kívül maradt az is, hogy a pénzüintézet³ kölcsöntartozás miatt két külön végrehajtási eljárás indult, külön a felperes és külön az alperes ellen. A kölcsön az életközösség megszakadása után került felvételre, így a közös szerzés vélelme nem érvényesül, a polgári jog szabályai szerint kell elszámolni.

[56] Érvelése szerint a rá jutó cégbeli részesedések megtérítésére jogos igényt tarthat, ami 77.475.167 forint. A vagyommérleg cégek fejezetében nem a szakvélemény szerinti értéket, hanem a ténylegesen befolyt piaci értéket kell feltüntetni. Az elszámolási igényeknél a másodfokú ítélet éppen a törvényes elszámolással szemben terhelte ezt az összeget a felperesre, az alperes helyett.

[57] Az árverési vételárból a végrehajtó 123.125.274 forintot átutalt a hitelezőnek, a fennmaradó 27.953.252 forint közös vagyoni összeg, ami az I. rendű alperes bankszámlájára került kiutalásra, ebből a felperes jutója 13.976.626 forint.

[58] A felperes állította továbbá, a másodfokú bíróság nem az általános jogelveknek megfelelően rendelte el az ingatlanok megosztását. Az ingatlan tételek ésszerűtlenül kerültek a felek közt megosztásra és tulajdonba adásra annak ellenére, hogy a felperes becsatolta a helyszínrajzot és megjelölte, hogy melyik ingatlanokat kéri kizárólagos tulajdonába adni. A jogerős ítélet méltánytalanul és az Alaptörvény 28. cikk megsértésével járt el. Olyan telkeket juttatott az alperesnek, amelyek beékelődnek a felperesnek juttatott telke közé. Ezek az ingatlanok a 6., 7. és 8. számú telkek. Ezen ítéleti rendelkezést is kérte megváltoztatni.

[59] A felperes hivatkozott továbbá elírási hibákra és értelmezési problémákra. A másodfokú ítélet 4. oldalán 1.000.000 forint került a beruházások megtérítési igényeként feltüntetésre, holott a felperes 10.000.000 forint beruházására alapozta az igényét. Helytelen a 35.000.000 forintos kölcsönösszeg feltüntetése a másodfokú ítélet 11. oldalán, az helyesen 30.000.000 forint. A másodfokú ítélet 14. oldalán az 55. pontban súlyos elírási hiba szerepel a vevői utalást illetően.

[60] Az I. rendű alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte.

[61] A felülvizsgálati kérelem kiegészítése kapcsán kiemelte a régi Pp. 273. § (5) bekezdése alapján: a felülvizsgálati kérelmet nem lehet megváltoztatni. Ekörben utalt az 1/2016. (II.15.) PK vélemény 7. pontjára, a Kúria Pfv.21.259/2022/15. számú precedensképes határozatára, a BH2017.7.232.I. szám alatt megjelent eseti döntésére.

[62] Arra az esetre, ha a Kúria érdemben vizsgálná a felülvizsgálati kérelmet, úgy állította, hogy a másodfokú bíróság ítélete érdemben helyes.

[63] Nem valósultak meg a felperes felülvizsgálati kérelmében állított eljárási szabálysértések. A másodfokú ítélet tartalmazza, hogy az I. rendű alperes visszvégrehajtási kérelmét jogerősen elutasították, az eljárás tehát már jogerősen befejeződött. Az I. rendű alperes valóban tett büntető feljelentést a végrehajtó ellen, de ez az eljárás még nyomozati szakban van, nem állnak fenn a felfüggesztés feltételei. A másodfokú bíróság helytállóan

fejtette ki, hogy a bíróság kioktatási kötelezettsége a személyesen eljáró peres felek esetén sem terjedhet odáig, hogy jogi képviselő módjára segítse a felek igényérvényesítését. Az indokolási kötelezettség sérelménél nem jelölte meg a felperes azt a jogszabályhelyet, amelyet a másodfokú bíróság ítélete megsértett, ennek okán ezen hivatkozását nem lehet elbírálni. Az iratellenesség körében: a másodfokú bíróság nem hagyta figyelmen kívül a becsatolt iratok tartamlát, a cég5 eladta végrehajtás keretében az ingatlanát, az árverési vételárból a végrehajtó kifizette a cég tartozását, így a cég értéke 0 forint maradt. Az eljárás elhúzódása miatt jogsérelem felülvizsgálatra nem adhat alapot. Mindezek alapján a perben lényeges eljárási szabálysértés nem történt.

[64] Az anyagi jogszabálysértések, az elszámolási igények körében az alábbiakat adta elő. A felperes felülvizsgálati kérelme csak azt jelöli meg, hogy a tartozások 1/2-ed részének ráhárítása törvénysértő, de nem jelöli meg mennyiben és milyen arányban kéri annak megváltoztatását, így felülvizsgálati kérelme nem elbírálni.

[65] A pénzintézettől felvett hitel egy házastársi vagyontársasághoz tartozó cégbe, az cég6.-be került befizetésre, a tartozások rendezése céljából. A felperesnek volt tudomása a bankhitelek felhasználásáról. A hitel felhasználásról való döntés nem releváns, mert az I. rendű alperes nem saját céljára használta fel a felvett hitelt. A házastársi életközösség fennállása alatt a gazdasági kérdésekben mindig az I. rendű alperes döntött, mert felperes sosem kívánt foglalkozni a pénzügyi dolgokkal. Jogszerűen rendelkezett a másodfokú bíróság a közös bankhitelek fele részének felperes általi megtérítéséről. A másodfokú eljárásban felperes sem ellenezte a kölcsönök házastársi közös vagyon megosztásával együtt történő elbírálását, nem vitatta az I. rendű alperes felé fennálló elszámolási kötelezettségét, csupán annak összegszerűsége volt vitatott. Az I. rendű alperes visszavégrehajtási kérelmét jogerősen elutasította a bíróság, így nincs lehetősége a tőle levont 123.125.276 forint visszakövetelésére.

[66] A gazdasági társaságok esetén a másodfokú bíróság azt a szabályt alkalmazta, hogy a vagyonomérleget az életközösség megszűnéskori állapotnak és értéknek az alapulvételével kell felállítani. Az életközösség megszűnését követően az üzletrészek értéknövekedésére és az elárverezéskori piaci értékükre a felperes nem tarthat igényt. Ezen cégek esetén az ő életközösség megszűnését követő másfél évtizedben kifejtett munkájának eredményeként is emelkedtek meg az üzletrészek értékei. A cég7 esetén a perben beszerzett és aggálytalan vélemény állapította meg, hogy az üzletrész értéke 0 forint.

[67] A felperes álláspontja szerint ésszerűtlenül kerültek megosztásra a felek között ingatlantételek, de nem jelöli meg, hogy hogyan és milyen módon kéri a megosztást, így a felülvizsgálati kérelme sem elbírálni. Az ingatlanokkal kapcsolatban egyébként is egymásnak ellentmondó felülvizsgálati kérelmeket terjesztett elő. Hangsúlyozta: az 5. számú ingatlan csak a 4. tételszámú ingatlanon keresztül közelíthető meg, máshonnan nincs a telekre bejutási lehetőség. Ezért, ha a 4. tételszámú ingatlan tulajdonjogát a felperes kapná meg, akkor az I. rendű alperesnek megszűnne a bejutási lehetősége az 5. tételszámú ingatlanra. A másodfokú bíróságnak nyilvánvalóan figyelemmel kellett lenni az ingatlanok elhelyezkedésén kívül azok forgalmi értékre is az arányos megosztás során.

[68] A felperes az I. rendű alperes felülvizsgálati ellenkérelmére észrevételeket tett. Érvelése szerint a felülvizsgálati kérelem érdemben nem változott a hiánypótlás folytán. Az I.

rendű alperes visszvégrehajtási kérelme tekintetében közvetetten olyan tudomással bírt, hogy felülvizsgálati kérelem került benyújtásra, a büntető feljelentés tekintetében az I. rendű alperes maga is elismeri, hogy az eljárás még nyomozati szakban van, így a felfüggesztési lehetőség fennáll.

[69] A kioktatási kötelezettség elmulasztásánál az I. rendű alperes Csjt.-t sértő magatartására kellett volna felhívni a felperes figyelmét, hiszen az I. rendű alperes jogsértően rendelkezett a közös vagyon tárgyaival a vagyonmegosztást megelőzően. Az indokolási kötelezettség megsértésénél utalt az anyagi jogszabálysértések fejezetre, amelyben bírósági határozatokat sorolt fel a sérelmezett másodfokú ítélettel szemben. A cég5 értékét rosszul ítélte meg a másodfokú bíróság, ekörben hivatkozott a végrehajtótól beszerzett dokumentumokra. Az eljárás elhúzódása körében nem a bíróság ellen kíván pert indítani, sérelme az, hogy a jelen ügy elsődlegesen az I. rendű alperes magatartására visszavezethetően elhúzódott és ezért nem érvényesült a per ésszerű időn belüli befejezéshez való joga.

[70] A banki kölcsönökkel kapcsolatban továbbra is fenntartotta a felülvizsgálati kérelmében foglaltakat. Helytelen az I. rendű alperes azon okfejtése, hogy a három cég ingatlanából elárverezett, öt megillető tulajdonrészek értéke az ő munkájának az eredményeképpen növekedett. Ezt a hivatkozását cáfolja B. Gy.1 igazságügyi ingatlanszakértő 2023 márciusában készített szakvéleménye és dr. E. Zs. tanúvallomása is.

[71] A felülvizsgálati kérelmében egyértelműen felsorolta a kizárólagos tulajdonába adandó ingatlanokat, amelyek összértéke 266.180.000 forint. A kérelme ésszerű rendezést tartalmaz: az alperesnek juttatni kért 5. tételszámú ingatlanra egy rövid úton külön be lehet jutni, nem csak a 4. tételszámú ingatlanon keresztül.

A Kúria döntése és jogi indokai

[72] A Kúria a jogerős határozatot a felülvizsgálati kérelemben megjelölt megsértett jogszabályhely, az előadott jogszabálysértés, valamint a kérelem jogi indokai által meghatározott keretek között vizsgálta felül [régi Pp. 272. § (2) bekezdés és 275. § (2) bekezdése].

[73] A Kúria a felülvizsgálati eljárás jogi természetét és korlátait illetően rögzíti, hogy a felülvizsgálati eljárás nem a per folytatása, hanem egy kérelemhez kötött rendkívüli jogorvoslati eljárás, amelynek tárgya a jogerős ítélet, amely a régi Pp. 275. § (2) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálható. A Kúria a régi Pp. 272. § (2) bekezdése alapján az azt értelmező, a felülvizsgálati kérelem hivatalbóli elutasításának egyes kérdéseiről szóló 1/2016. (II.15.) PK vélemény 3. és 4. pontjában és annak indokolásában és – egyéb határozataival mellett – a Pfv.20.406/2022/7., Pfv.20.210/2022/6., Pfv.20.438/2023/6. számú ítéleteiben is kifejtette, hogy a felülvizsgálati kérelem egymással szorosan összefüggő kötelező tartalmi kellékei a jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely megjelölése, valamint annak kifejtése, hogy a fél a határozat megváltoztatását milyen okból kívánja. Ezen együttes törvényi feltételeknek a fél akkor tesz eleget, ha egyrészt a megsértett jogszabályhelyet megjelöli, másrészt a hivatkozott jogszabálysértést tartalmilag is körülírja, az arra vonatkozó jogi álláspontját kifejti, vagyis ha a jogszabálysértésre való hivatkozása indokát is ismerteti. Ha a fél a felülvizsgálati kérelmében több, egymástól elkülönülő

jogsabálysértésre hivatkozik, valamennyi hivatkozásának rendelkeznie kell ezen tartalmi követelményekkel. A hiányos hivatkozásokat a Kúria érdemben nem bírálja el (Kúria Pfv.21.483/20213/8.). A Kúria kiemeli továbbá, hogy a felülvizsgálati kérelemben nem elegendő csupán a korábbi beadványokra vagy más ügyben előterjesztett beadványban foglalt indoklásra, illetve jogi álláspont kifejtése nélkül a fellebbezésben előadottakra utalni (Legf.bír. Pfv.II.20.325/1995/94; megjelent: BH1995. 99.). A felülvizsgálati kérelem tartalmi kellékeinek további lényeges jellegzetessége a közöttük kimutatható szoros logikai és perjogi kapcsolat fennállása. A törvény előírásából okszerűen következik, hogy a tartalmi elemek között olyan szoros összefüggésnek kell fennállnia, miszerint a jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely megjelölésének, valamint a fél ezzel összefüggő jogi érvelésének egy és ugyanazon jogszabálysértéshez kell kapcsolódniuk, mert csak együtt alkalmasak arra, hogy kijelöljék a rendkívüli perorvoslati eljárás formai és tartalmi kereteit. Érdemben csak azok a hivatkozások vizsgálhatók, amelyek esetében a régi Pp. 272. § (2) bekezdésében meghatározott tartalmi követelmények maradéktalanul teljesültek (Kúria Pfv.20.301/2015. megjelent: BH2015.307.).

[74] A Kúria elsődlegesen azt vizsgálta, hogy a felülvizsgálati kérelem megfelel-e ezeknek a jogszabályi feltételeknek.

[75] A felperes felülvizsgálati kérelmében kitért arra, hogy a másodfokú bíróság a tényállást helytelenül állapította meg, azt több helyen ellentétes a beszerzett iratok tartalmával, továbbá a másodfokú bíróság megsértette indokolási kötelezettségét - megsértett jogszabályhelyként azonban nem jelölte meg a régi Pp. 206. § (1) bekezdését, valamint a 221. § (1) bekezdését, így a fenti jogszabálysértéseket a Kúria érdemben nem vizsgálhatta.

[76] A felperes hivatkozott az eljárás elhúzódására, ezzel összefüggésben a régi Pp. 2. § (1) bekezdésének a sérelmére. A per ésszerű időn belül történő befejezéséhez való joga sérelme esetén a fél sérelemdíjra tarthat igényt, feltéve, hogy a sérelem a jogorvoslati eljárásban nem orvosolható [rég Pp. 2. § (3) bekezdés]. A fentiek alapján a régi Pp. 2. § (1) bekezdésének esetleges megsértése nincs logikai és perjogi kapcsolatban a felülvizsgálati kérelemmel, így azt a Kúria érdemben szintén nem vizsgálhatta.

[77] A felperes felülvizsgálati kérelmében eljárási hibákra, értelmezési problémákra is rámutatott (felülvizsgálati kérelem 6. pont). Ezzel összefüggésben azonban sem jogszabálysértést, sem a megsértett jogszabályhelyet nem jelölt meg, csak az elírási hibákat rögzítette. Mindezek alapján ezekkel a Kúria érdemben ezekkel sem foglalkozhatott.

[78] A felperes érdemben vizsgálható felülvizsgálati kérelme nem megalapozott.

[79] A felperes alaptalanul hivatkozott a régi Pp. 152. § (1) – (2) bekezdésének megsértésére. A másodfokú bíróság a tényállást kiegészítette azzal, hogy a Fővárosi Törvényszék, mint másodfokú bíróság 2025. február 14-én meghozott 73.Pkf.635.163/2024/6. számú végzésével helybenhagyta az elsőfokú bíróság I. rendű alperes visszvégrehajtási kérelmét elutasító végzését. A jogerős ítélet meghozatalakor a fenti eljárás már befejeződött, erre tekintettel a per tárgyalásának felfüggesztése nem merülhetett fel. Az I. rendű alperes maga sem tette vitássá, hogy tett büntetőfeljelentést a végrehajtó ellen, ami jelenleg nyomozati szakban van. Azt azonban, hogy a végrehajtó ellen kezdeményezett büntetőeljárás

esetleges eredménye miként hatna ki a jelen perre, a felperes felülvizsgálati kérelmében nem jelölte meg, így az erre alapított jogszabálysértés [régi Pp. 152. § (1) bekezdése] nem állapítható meg.

[80] Az eljáró bíróságok nem sértették meg a régi Pp. 7. § (1) és (2) bekezdésében írt kötelezettségeiket. A jogérvényesítés segítségének elve azt jelenti, hogy a jogi képviselő hiánya esetén a bíróság az eljárásban az arra rászorulóknak segítséget nyújt, amennyiben az szükséges. A törvény szerint a bíróság köteles a felet – ha nincs jogi képviselője – a szükséges tájékoztatással ellátni és őt jogaira, illetve kötelezettségeire figyelmeztetni. A jogszabály szövegéből eredően a fél perbeli eljárási jogairól és kötelezettségeiről köteles a felet tájékoztatni. Ennek körében a régi Pp. 3. § (3) bekezdésben előírt tájékoztatási kötelezettség célja annak biztosítása, hogy a fél bizonyítási indítványait a jóhiszemű és célszerű pervitel követelményeinek megfelelően előterjeszthesse. Ehhez kapcsolódnak a régi Pp. 163. §-a, a 164. § (1) bekezdés, valamint a 141. § (6) bekezdés rendelkezései. A bíróság a tájékoztatási kötelezettsége keretében a jogvitában jelentős tények és a szükséges bizonyítási eszközök megjelölésével biztosítja azt, hogy a jogi képviselő nélkül eljáró fél perbeli eljárási jogait érvényesíteni tudja (EBH2007.1612.). Ez azonban a személyesen eljáró peres felek esetén sem terjedhet odáig, hogy a bíróság jogi képviselő módjára segítse a felek igényérvényesítését. Arra nem terjedhet ki a bíróság tájékoztatási kötelezettsége, hogy adott tényállás alapján a felperes milyen anyagi jogi igényt érvényesítsen vagy érvényesíthet a perben.

[81] A felperes felülvizsgálati kérelmében hivatkozott a vagyonközösség megosztására vonatkozó általános törvényi rendelkezések megsértésére, figyelmen kívül hagyására. Ekörben azonban megsértett jogszabályhelyként csak a Csjt. 31. § (5) bekezdésére, annak is arra a fordulatra hivatkozott, mely szerint a vagyoni igények rendelkezésénél a bíróságnak gondoskodnia kell arról, hogy egyik házastárs se jusson méltánytalan vagyoni előnyhöz.

[82] A felperes azzal érvelt, már az életközösség megszűnése után vették fel az I. rendű alperessel közösen a pénzintézettől a kölcsönt, így arra már nem a Csjt., hanem a Ptk. szabályai szerint tartoznak elszámolással. Ez okból az adósság 1/2-ed részének a felperesre hárítása törvényt sértő. A Kúria azonban kiemeli: ha - a felperes okfejtés szerint is - a felek a Ptk. szabályai szerint tartoznak elszámolással, akkor az általa megjelölt Csjt. 31. § (5) bekezdésének 2. fordulója alkalmazása fel sem merülhet. Az általa megjelölt jogszabálysértéssel összefüggésben azonban megsértett Ptk. jogszabályhelyet nem jelölt meg, így a fenti bankkölcsönrel kapcsolatos kifogásai nem alaposak.

[83] A felperes sérelmezte a II/27., 28. és 31. tételszám alatti társasági üzletrészek értékének az elszámolását. A fentiekkel összefüggésben azonban megsértett anyagi jogszabályhelyet [régi Csjt. 31. § (1), (4) bekezdései] nem jelölt meg, eljárási szabálysértésként pedig nem hivatkozott a régi Pp. 206. § (1) bekezdésére, ezért érdemben a fenti jogszabálysértést a Kúria sem tudta vizsgálni. A Csjt. 31. § (5) bekezdésébe foglalt méltányossági klauzula nem önálló tételes szabály, ez önmagában nem alapozza meg az az üzletrészek értékével összefüggésben állított jogszabálysértést.

[84] A felperes kifogásolta: az ingatlanok ésszerűtlenül kerültek megosztásra, annak ellenére, hogy csatolt helyszínrajzot és megjelölte, mely ingatlanokat kéri kizárólagos

tulajdonába adni. Ezzel szemben a másodfokú bíróság olyan ingatlanokat juttatott az alperesnek, amelyek beékelődnek az ő telkei közé. A Kúria azonban kiemeli, a másodfokú bíróság a három vitatott telekingatlan közös tulajdonát a Csjt. 31. § (3) bekezdése alapján az okszerű gazdálkodás elvét is szem előtt tartva, továbbá az I. rendű alperes legkisebb értékkiegyenlítési fizetési kötelezettségére törekedve osztotta meg. Ezen megosztás kapcsán a felperes a Csjt. 31. § (3) bekezdésének megsértésére nem hivatkozott. A Csjt. 31. § (5) bekezdés szerinti méltányosságnál az alapvető szempont, hogy azt a házastársak vagyoni viszonyai egészére vonatkoztatva kell vizsgálni. A méltányossággal erkölcsi hátrányok nem, csak vagyoniak küszöbölendők ki. Az egyik házastárssal bizonyos körben gyakorolt méltányosság nem vezethet oda, hogy egészében véve végül is a másik házastárssal szembeni méltánytalanságot eredményezzen: például az ingatlanára történő bejutását akadályozza. A felperes által előadottak nem alkalmasak a másodfokú bíróság által alkalmazott megosztás megváltoztatására, a jogerős ítélet ez okból nem sérti a Csjt. 31. § (5) bekezdését sem.

[85] A fentiek alapján a jogerős ítélet nem jogszabálysértő, ezért az a Kúria a régi Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Záró rész

[86] A felülvizsgálati eljárás tárgyának az értéke a régi Pp. 24. § (1) bekezdése alapján 398.335.529 forint. A felperes által megjelölt értéket az alperesek nem tették vitássá, így azt a Kúria is elfogadta.

[87] A felperes felülvizsgálati kérelme nem vezetett eredményre, ezért a régi Pp. 270. § (1) bekezdése szerint irányadó régi Pp. 78. § (1) bekezdése alapján felülvizsgálati eljárási költségeit (ügyvédi munkadíj) maga köteles viselni, valamint köteles az I. rendű alperes felülvizsgálati eljárási költségeinek a megfizetésére. Az I. rendű alperes felülvizsgálati eljárási költsége az őt képviselő ügyvéd munkadíja, amelyet a Kúria a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi és kamarai jogtanácsosi költségről szóló 17/2024. (XII.9.) IM rendelet 3. § (1) bekezdés c) pontja és a (4) bekezdése, valamint a 4. § (5) bekezdése alapján állapított meg mérsékelt összegben, mert enélkül kirívóan túlzott mértékű lett volna.

[88] A le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket a felperes teljes személyes költségmentessége, valamint a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdése és 14. §-a alapján az állam viseli.

[89] A Kúrai Pfv.II.21.059/2025/5. számú végzésével felfüggesztette a jogerős ítélet végrehajtását a felülvizsgálati kérelem elbírálásáig. A végrehajthatóság felfüggesztésének megszüntetéséről az elsőfokú bíróságnak kell intézkednie a régi Pp. 275. § (6) bekezdése alapján.

[90] A Kúria Pfv.II.21.059/2025/4. számú végzésével megkereste az ingatlanügyi hatóságot, hogy a felülvizsgálati kérelem benyújtásának tényét 4, a felülvizsgálattal érintett ingatlanra jegyezze fel. A bíróság megkeresésére azonban az ingatlanügyi hatóság a felülvizsgálati kérelem elbírálásának időpontjában még nem küldte meg határozatát, így a Kúria érdemben nem tudott rendelkezni a feljegyzett tény törlése iránt.

[91] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a régi Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

[92] A Kúria ítélete elleni felülvizsgálatot a régi Pp. 271. § (1) bekezdés e) pontja zárja ki.

Elvi tartalom

A Csjt. 31. § (5) bekezdésébe foglalt méltányossági klauzula kivételes, a szigorú törvényi elszámolás alól – a méltányos vagyoni rendezést célzó - szubjektív szempontokat is figyelembe vevő korrekciós elv, egyes vagyonelemek értékének jogerős ítéleti meghatározása jogszabálysértő volta megállapítását nem alapozza meg.

Budapest, 2026. március 12.

dr. Kövesné dr. Kósa Zsuzsanna s.k. a tanács elnöke, dr. Darákné dr. Nagy Szilvia s.k. előadó bírő, dr. Hajdu Edit s.k. bírő, dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. bírő, dr. Osztovits András s.k. bírő

A kiadmány hitelül:

tisztviselő